

Η Ομογένεια, το ΣΑΕ και ο ΥΦΥΠΕΞ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΥ ΜΑΛΑΣΠΙΝΑ

malaspinas@hotmail.gr

«Δεν γνωρίζω τι επιφυλάσσει το μέλλον. Αλλά ο,τιδήποτε και αν συμβεί, θα ήθελα να γνωρίζετε ότι η προσπάθειά μου εις την Διάσκεψιν της Ειρήνης, δεν θα είχε τα οία είχε αγαθά αποτελέσματα χωρίς την συμβολή σας (...) Ο πρόεδρος Ουίλσον συχνά μου παρεπονείτο χαριτολογών, ότι δεν τον αφήνετε σε ησυχίαν...»

(Ομιλία Ελευθερίου Βενιζέλου, στην Καλλιφόρνια, 1921- Ιστορία της Ελληνικής Διασποράς και Μετανάστευσης: Τεκμήρια, μαρτυρίες, μελέτες- Οι Ελληνοαμερικανοί- Μπάμπη Ι. Μαρκέτου- Κέντρο Έρευνας Νεότερης Ιστορίας- Πάντειο Πανεπιστήμιο, εκδόσεις Παπαζήση, 2006).

Σε αντίστιξη με το πνεύμα που αποπνέει το προταθέν απόσπασμα, σήμερα η πολιτική ηγεσία της Ελλάδος έχει θέσει στο περιθώριο την Ομογένεια. Ελάχιστα ασχολείται μαζί της. Και οσάκις η Πολιτεία το πράττει, δια των αρμοδίων οργάνων της, όπως συνέβη την παρελθούσα Κυριακή 9 Οκτωβρίου, στο πλαίσιο της 8ης Συνεδρίασης του προεδρείου του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού (ΣΑΕ) που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, μάλλον αντανακλαστικά κινείται και, ίσως, όχι εκ πραγματικού ενδιαφέροντος.

Συνοψίζουμε: Από το Δεκέμβριο του 2010 έχει εκπνεύσει η θητεία του εκλεγμένου (το 2006) Προεδρείου του ΣΑΕ. Έλαβε, βάση Νόμου, παράταση για ένα ακόμη έτος, μέχρι, δηλαδή την 31η Δεκεμβρίου 2011. Μέσα στο χρονικό αυτό διάστημα έπρεπε να έχει συγκληθεί η Γενική Συνέλευση του οργάνου προκειμένου να εκλέξει νέο προεδρείο. Αυτό δεν έγινε.

Ο Υφυπουργός Εξωτερικών, αρμόδιος για θέματα Απόδημου Ελληνισμού κ. Δημ. Δόλλης, από τον Οκτώβρη του 2010 είχε υποσχεθεί αλλαγή του Νόμου 3680/2006, που διέπει τη λειτουργία του ΣΑΕ, μετά από διάλογο με την Ομογένεια.

Πέρασαν, έκτοτε, δώδεκα μήνες. Στο διάστημα αυτό, ο κ. Υφυπουργός, συναντήθηκε επιλεκτικά με ορισμένους ομογενείς ή ακόμη και κάποιους εκπροσώπους της Ομογένειας, επί ελληνικού εδάφους ή στην αλλοδαπή όπου ταξίδευσε. Μίλησε μαζί τους, άκουσε κάποιες γνώμες και ιδέες. Συνιστά αυτό οργανωμένο διάλογο με την Ομογένεια;

Ένας ανοιχτός διάλογος με την Ομογένεια προϋποθέτει τη δυνατότητα σε κάθε ομογενή να πει τις απόψεις του. Να τις καταθέσει είτε στις τοπικές οργανώσεις, είτε στους συλλόγους, είτε στις ομοσπονδίες. Είτε, ακόμη, απευθείας στην ελληνική Κυβέρνηση.(open gov.) Επιγραμματικά: Το όποιο νέο όργανο συσταθεί, δεν θα πρέπει να βαρύνεται με τις αμαρτίες του παρελθόντος. Τούτο σημαίνει ότι δεν πρέπει να αποτελέσει εφεύρημα και κατασκευάσμα των Αθηνών, αλλά να συνιστά προσπάθεια αυτο-οργάνωσης της Ομογένειας, με την επιβοηθητική, μόνον, σύμπραξη της κυβέρνησης. Στο πλαίσιο αυτό, μόνο, νοείται και η αυτο-χρηματοδότηση.

Διαφορετικά, και το νέο «ΣΑΕ», ή όπως αλλιώς ήθελε ονομασθεί, θα καταδυναστεύεται από τις ίδιες τάσεις επιβολής ή άλλως καπελώματος, κυβερνητικών και κομματικών καταβολών. Από τις ίδιες συντεχνιακές και συνδικαλιστικές νοοτροπίες.

Πρωτίστως, το νέο δημιούργημα, θα πρέπει να μην αποκόβει τον απλό ομογενή από τυχόν επιθυμία του να συμμετέχει και να συμπράττει με όλα τα δικαιώματα ως ενεργό άτομο και όχι υποχρεωτικά ως ομαδοποιημένο όργανο.

Ο κ. Δόλλης, φέρεται να ενστερνίζεται (κάποιες, τουλάχιστον) τις ιδέες αυτές. Δεν μοιάζει και δεν είναι έτοιμος, όμως, για το νέο πείραμα που θα δίνει τη δυνατότητα στην Ομογένεια –ούτε άπειρη, ούτε ανάπηρη, ούτε ανίκανη είναι- να αυτο-οργανωθεί και, παράλληλα, να αυτοχρηματοδοτηθεί. Ωστε να μην αποτελεί φερέφωνο της εκάστοτε ελληνικής κυβέρνησης.

Αντίθετα, να αποτελέσει ένα δυναμικό θεσμικό ομογενειακό όργανο που θα προωθεί στο μητροπολιτικό κέντρο τις απόψεις, τα θέλω και τα πρέπει, τα οράματα των Αποδήμων. Επιδιώκοντας και την υλοποίησή τους. Τα περί «υποστηρικτικού» ρόλου είναι εκ του πονηρού. Υποστηρικτική των εθνικών αιτημάτων και δικαιών είναι διαχρονικά και από ανιδιοτελή διάθεση προσφοράς, σύμπασα η Ομογένεια. Η εσχάτως παρατηρούμενη «αδρανοποίησή» της, έχει να κάνει με το εθνικό κέντρο και όχι με τις διαθέσεις ή τις δυνατότητές της.

Εδώ χρειάζεται, όμως, ιδιαίτερη προσοχή. Η «επιβοηθητική σύμπραξη» της ελληνικής Κυβέρνησης στη δημιουργία του νέου «θεσμού» δεν πρέπει να οδηγήσει σε περαιτέρω απαξίωση του ρόλου και της σημασίας της Ομογένειας. Δεν μιλούμε για κατάργηση του Υφυπουργείου, αλλά για αναβάθμισή του σε Υπουργείο Απόδημου Ελληνισμού. Με διακριτούς ρόλους και έργο από αυτό του νέου υπό σύσταση ομογενειακού «θεσμού».

Γιατί να υποχρεώνεται σήμερα ο κ. Υφυπουργός, να προτείνει στα μέλη του Προεδρείου του ΣΑΕ νέα «ετήσια παράταση της αναβολής σύγκλησης της Τακτικής Συνέλευσης του ΣΑΕ και της θητείας του νυν Προεδρείου, με τροποποίηση του Νόμου 3480/2006»; Αν η εκάστοτε «τακτική συνέλευση» και η εκλογή νέου προεδρείου ήταν αυτόματη διεργασία υλοποιούμενη από την ίδια την Ομογένεια, δεν θα είχαμε ούτε παρατάσεις, ούτε αλλαγές νόμου ούτε Προεδρικά Διατάγματα. Που, στην ουσία, δεν νομιμοποιούν τεχνητή παράταση «ζωής» ενός δημοκρατικά «λήξαντος» προεδρείου.

Δεν αμφιβάλουμε για τις αγαθές προθέσεις του Υφυπουργού κ. Δόλλη, ο οποίος, άλλωστε, είναι και ο ίδιος ομογενής (εξ Αυστραλίας) με ιδιαίτερη, ως εκ τούτου, ευαισθησία επί του θέματος. Δεν μπορούμε, όμως, να μην θέσουμε ορισμένα αυτονόητα ερωτήματα:

*Τι τον εμπόδισε να προχωρήσει, δώδεκα μήνες τώρα, σε ανοικτό διάλογο με την Ομογένεια (και όχι εν κρυπτώ και μόνον με επιλεγμένα μέλη της);

*Τι τον καθυστέρησε από του να ετοιμάσει και να προωθήσει το νέο νόμο;

*Γιατί άλλα μέλη της ομογένειας και του ΣΑΕ βρήκαν την πόρτα του υπουργείου του «κλειδωμένη»;

Ο ίδιος ο κ. Δόλλης έχει κατηγορήσει από τον Καναδά (κατά τα δημοσιεύματα τοπικών ΜΜΕ) το ΣΑΕ, δηλαδή το προεδρείο, για αδράνεια, για σπατάλες, για κακοδιαχείριση. Έφθασε, μάλιστα, τον περασμένο Ιούλιο στο σημείο να διακόψει αιφνιδιαστικά την επιχορήγηση του ΣΑΕ, από το ελληνικό κράτος. Αυτό, με τον τρόπο που έγινε και ανακοινώθηκε, είναι ανεπίτρεπτο. Ακόμη και σε προ-πτωχεύσεως περίοδο...

Δεν υπάρχει αμφιβολία πως ανάμεσα στα μέλη του προεδρείου του ΣΑΕ υπάρχουν ορισμένοι που διαπνέονται από αυταρχισμό και συνδικαλιστική νοοτροπία. Όπως, όμως, υπάρχουν και άλλα μέλη

του προεδρείου, τα οποία έχουν αποδείξει ότι σέβονται κανόνες και αρχές και ότι διακατέχονται από γνήσιο ενδιαφέρον για την ομογένεια και, κατά προέκταση, τη γενέτειρα.

Η Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, όμως, πριν προχωρήσει στην «καρατόμηση» της επιδότησης, αμέλησε, επί σειρά ετών, να επιβάλλει το αυτονόητο. Τον απολογισμό μετά των παραστατικών στοιχείων. Επιπλέον, φαίνεται ότι κατά διαστήματα πρόκρινε την τακτική της επιλεκτικής χρηματοδότησης.

Έτσι, ενώ επιχορήγησε Μέλη του προεδρείου ΣΑΕ τα οποία η ίδια η ΓΓΑΕ εγγράφως εγκαλεί διότι αρνούνται να προσκομίσουν απολογισμούς και παραστατικά, μέλη που άφησαν απλήρωτους υπαλλήλους του ΣΑΕ, που δεν κατέβαλαν εγκαίρως ασφαλιστικές εισφορές κλπ. την ίδια ώρα «έκοψε» ή δεν απέστειλε επαρκή επιχορήγηση σε ταμειακώς τακτοποιημένες περιφέρειες και στη γραμματεία του ΣΑΕ. Με αποτέλεσμα να μην μπορούν να καλύψουν αυτές έξοδα που είχαν πραγματοποιηθεί ακόμη και σε παρελθούσες οικονομικές χρήσεις. Δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Σήμερα, ο κ. ΥΦΥΠΕΞ απεδέχθη ή πρότεινε νέα παράταση της θητείας του προεδρείου ΣΑΕ. Την πρόταση αυτή, ο κ. Δόλλης θα παρουσιάσει στην Ελληνική Βουλή. «Χρυσώνει» το χάπι υποστηρίζοντας ότι έτσι «θα δώσει τη δυνατότητα στα Μέλη του Προεδρείου ΣΑΕ, στα Μέλη του Συμβουλίου παγκοσμίως, και με την βοήθεια της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού (Γ.Γ.Α.Ε). και του ιδίου, να εξετάσουν όλους τους τρόπους για αυτοχρηματοδότηση του Συμβουλίου». (Newsletter ΣΑΕ, 10/10.2011).

Η υπουργική δικαιολογία για τη νέα παράταση λειτουργίας του προεδρείου του ΣΑΕ «μπάζει». Το νυν προεδρείο του ΣΑΕ, από την άλλη κιάλας μέρα της εκλογής του, το 2006, διαλαλούσε ότι αναζητούσε τρόπους αυτο-χρηματοδότησης. Δεν είχε, όμως, κανένα, μέχρι σήμερα, αποτέλεσμα. (Αλήθεια, τι απέγινε το πείραμα με το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο;) Τώρα, μέσα σε λίγους μήνες, θα το καταφέρει;

Αν πρόκειται να έχουμε κάτι νέο στη θέση του ΣΑΕ, θαυμάσια μπορούσε το προεδρείο να πάψει υφιστάμενο –έτσι κι αλλιώς δίχως χρήματα τι θα κάνει;- Άλλωστε, στην Αμερική, τουλάχιστον, εδώ και δύο χρόνια τελεί υπό εσωτερική «απαγόρευση». Θα μπορούσαμε να περιμέναμε όλοι το νέο θεσμό και το καινούργιο προεδρείο... Θα αποφεύγαμε, τοιουτοτρόπως, την, ερήμην της Ομογένειας, νέα μονοετή θητεία του απερχόμενου προεδρείου. (Αισίως θα συμπληρώσει έξι χρόνια στο πηδάλιο, τέσσερα εκλεγμένα και δύο ... διορισμένα!)

Επισημαίνουμε και μία αντίφαση: Μολονότι, σύμφωνα με την ανακοίνωση του ΣΑΕ, «με πρωτοβουλία και ομόφωνη πρόταση του Προεδρείου, συμφωνήθηκε η από κοινού αλλαγή του Νόμου 3480/2006, περί λειτουργίας του ΣΑΕ, ώστε να καταστεί ο θεσμός το ισχυρό, αντιπροσωπευτικό Συντονιστικό Όργανο του απανταχού Ελληνισμού», στην αμέσως επόμενη αράδα της ανακοίνωσης επισημαίνεται:

«Ο κ. Δόλλης δεσμεύτηκε ότι η αλλαγή του Νόμου, που θα στηρίζεται στην οικονομική αυτοδυναμία του οργάνου, δεν θα γίνει ερήμην του ΣΑΕ και της Ομογένειας. Το θέμα θα συζητηθεί στην επόμενη συνάντηση του Προεδρείου του ΣΑΕ με τον Υφυπουργό Εξωτερικών, κατά το πρώτο δεκαήμερο του προσεχούς Δεκεμβρίου στη Θεσσαλονίκη».

Ερώτημα: Εάν το προεδρείο του ΣΑΕ δεν πρόκειται, τελικά, να περάσει στην παρανομία, τότε μέχρι το Δεκέμβριο -ίσως και πριν την νέα συνάντηση προεδρείου με τον ΥΦΥΠΕΞ- πρέπει να έχει τροποποιηθεί ο νόμος.

Αν, όμως, η αλλαγή του Νόμου, «...θα στηρίζεται στην οικονομική αυτοδυναμία του οργάνου», και δεδομένου ότι «...τα Μέλη του Προεδρείου ΣΑΕ, τα Μέλη του Συμβουλίου παγκοσμίως, και με την βοήθεια της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού (Γ.Γ.Α.Ε). και του αρμοδίου ΥΦΥΠΕΞ, θα εξετάσουν όλους τους τρόπους για αυτοχρηματοδότηση του Συμβουλίου», συνεπάγεται ότι αυτό θα γίνει μέσα στο έτος 2012, που παρατείνεται η θητεία του προεδρείου.

Επομένως, μέχρι τη νέα συνάντηση τον προσεχή Δεκέμβρη δεν μπορεί να αλλάξει ο νόμος, αφού ακόμη «θα ψάχνουν» όλοι τρόπους αυτοχρηματοδότησης.. Μόνο τροποποίηση του νόμου, για την παράταση θητείας του προεδρείου ΣΑΕ, μπορεί να γίνει.

Ένα άλλο θέμα που πρέπει να διερευνηθεί, παράλληλα με τις όποιες δυνατότητες αυτοχρηματοδότησης, είναι η διαχείριση των οικονομικών του ΣΑΕ. Πολλά ακούστηκαν στην Σύσκεψη του προεδρείου για σπατάλες, για παρατυπίες, για έλλειψη απολογισμών ή παραστατικών εξόδων, για αδιαφάνεια σε ό,τι αφορά το ύψος των ποσών που έλαβαν από το ελληνικό κράτος κλπ. Όλα αυτά δεν μπορεί να μείνουν στον αέρα.

Εάν πράγματι, όπως είπε ο κ. Υφυπουργός, το ΣΑΕ έχει χρηματοδοτηθεί το διάστημα 2007-2010 με το διόλου ευκαταφρόνητο ποσό των 6.694.000 ευρώ, θα πρέπει να διευκρινιστεί εάν έχουν κατατεθεί οι απολογισμοί όλων των αναφερομένων ετών και αν αυτοί είναι σύννομοι και εάν συνοδεύονταν από τα απαραίτητα και νόμιμα παραστατικά. Υπόνοιες, σκιές, ασάφειες δεν δικαιολογούνται στη διαχείριση χρημάτων Ελλήνων φορολογουμένων.

Αναφορικά με την αυτοχρηματοδότηση και τις αντικειμενικές δυσκολίες που αυτή συναντά, χαρακτηριστική είναι η δήλωση του Συντονιστή Καναδά κ. Δάγωνα, ότι με το νομικό πλαίσιο της χώρας του, είναι εξαιρετικά δύσκολο να επιτευχθεί η αυτοχρηματοδότηση του ΣΑΕ στην περιφέρειά του.

Απομένει η κοινή παραδοχή ότι στις δύσκολες ώρες που διέρχεται η Ελλάδα «καθίσταται αναγκαία η άμεση αξιοποίηση των δυνάμεων του Απανταχού Ελληνισμού». Αυτό, όμως, θα πρέπει να μετουσιωθεί σε πράξη. Διότι, φοβούμεθα, πρόκειται για σλόγκαν κατά το δοκούν και κατά καιρούς ανέξοδα επαναλαμβανόμενο. Πρέπει, επιτέλους, να υπάρξουν απτά δείγματα ενδιαφέροντος από το μητροπολιτικό κέντρο προς την Ομογένεια.

Όπως εισαγωγικά σημειώσαμε, η Ελληνική ομογένεια, που ζει, ευημερεί, προοδεύει και διακρίνεται σε όλους τους τομείς, σε όλα τα μήκη και πλάτη της Οικουμένης, επιθυμεί και δύναται να διαδραματίσει καταλυτικό ρόλο στην ανάπτυξη και ευημερία της Ελλάδος. Το έχει αποδείξει αυτό. Δεν χρειάζονται «δίσκοι επαιτείας». Απαιτείται στρατηγική. Και, κυρίως, να υπηρετείται το καλώς εννοούμενο «αμοιβαίο» όφελος.